

† Dr. J. Bleiweisa viteza Trsteniškega

zadnji dnevi in pogreb.

V zadnjem listu smo po preveliki žalosti otrpneni popisali le ob kratkem zadnje ure vseh Slovencev očeta in njegovo smrt, naj zdaj popišemo to nekoliko obširneje.

Kakor smo uže povedali, je bil nevarneje obolel okoli srede preteklega tedna, da je po nasvetu zdravnikov domá držal se, a ne v postelji; svoja navadna opravila pa je le še naprej opravljal. Ponoči med 21. in 22. novembrom je pritisnil kašelj huje; zjutraj je poklicati dal stolnega mestnega župnika preč. gospoda kanonika Urbasa, ki ga je spovedal in previdel s sv. popotnico. V sredo 23. novembra, dan pred njegovim 73. godom, mu je popoldne odleglo nekoliko, da je vstal, se pogovarjal z ljudmi ter dal še zadnja naročila zaradi „Novic“, ki so prišle popoldne v tisk. Zvečer so mu nameravali, kakor vsako leto, čitalnični pevci za god napraviti večernico, pa je prosil, da naj jo odložé do tje, ko bo popolnem ozdravil, ker bo potem veselejša. Ker se je boljšega čutil, je trdno upal njegov orjaški duh, da bo še prav do dobrega okreval.

Al v Božje volje tajni knjigi je bilo zapisano drugače, Božja previdnost ni hotela vslišati želj njegovih, prošinj blage rodovine njegove, brezštevilih prijateljev in častilcev, gorečih želj mesta ljubljanskega in vsega naroda slovenskega. V petek ga je bolezen prijela z večjo silo, v soboto zjutraj je sam obupal nad ozdravljenjem in si bil svest, da se smrt bliža njegovi postelji; do tje je vodil svoje drage „Novice“ še sam, v soboto 26. novembra zjutraj pa je poklical pisatelja teh vrstic k sebi in mu izročil „Novice“ z željo, naj bi se tudi naprej vredovale v njegovem duhu. Potem so mu telesne moči vidno naglo pojemale, le velikanski duh se je še trdovratno vstavljaj. V ponedeljek 28. novembra dopoldne je imel še pogovor z gosp. dr. Poklukarjem zaradi „Novic“, potem je vzel slovó od svoje mile rodovine in zdaj je prišla zadnja boritev s smrtjo, kateri se je moral podati malo minut po polnoči.

Po mestu je bila strašna tihota, vse je poslušalo plašno zadnje dihleje junaškega velikana in prvega voditelja. Zjutraj zgodaj je mrtvaški bron dal dušek do tje zadržanim nabranim britkim občutkom, žalost in obup se je kazal na obrazih in besedah. Vse je bilo otrpнено, presunjeno.

Brž se je zbral odbor k posvetovanju o naredbah za pogreb, žalostna dogodba se je nemudoma naznanila slovenskemu in slovanskemu svetu, sploh — vkrenilo se je vse, da bode pogreb imenu in slavi umrlega kolikor mogoče spodoben. Komaj je bil umrl položen na mrtvaški oder, so jeli ljudje vréti kropit predrazega, čegar obraz se je bil le malo spremenil in kazal njemu tudi v življenji zmiraj lastni mir, gnječa je bila vse dneve veli-

kanska. Sorodniki in bližnji znanci so hodili tudi milovat in tolažit po nenadomestljivi zgubi vso potrto blago vdovo, sina in rodovino njegovo.

Vencev je prihajalo od blizo in daleč, z mesta in kmetov toliko, da kmalu ni bilo prostora za-nje. V Ljubljani je prvi dan zmanjkalo cvetic in trakov, da so jih morali naročiti s Trsta, Gorice itd. In kako krasni so bili! Dejanski dokazi, kako spoštovan, priljubljen in obče čislán je bil ranjki povsod in pri vseh, celó pri političnih nasprotnikih.

Tukaj bodi navedena vrsta najkrasnejših vencev pisih na trakovih.

1. „Hvaležni učenci podkavske šole“: svojemu nepozabljivemu ustanovniku in vodji.
2. „Društvo Sokol“: svojemu častnemu članu, vrlemu očetu naroda slovenskega.
3. „Akademično društvo Slovenija“: svojemu častnemu članu.
4. Očetu slovenskega naroda: „Ljubljanski bogoslovci“.
5. Slovenskemu pisatelju: „Ljubljanski Zvon“.
6. Slovenskemu očetu: „Rakek in Unec“.
7. Največjemu sinu in dobrotniku naroda: „Cirknica“.
8. Čitalnica v Škofji Loki: Svojemu častnemu udu.
9. „Čitalnica v Spodnji Šiški“: Svojemu častnemu članu.
10. „Rodovina Kotnik-Gollova“: Narodnemu buditelju.
11. „Preljubemu soprogu“: Žalujoča soproga.
12. Svojemu najodličnejšemu poverjeniku: „Banka Slavija“.
13. „Narodna tiskarna“: Vodji slovenskega naroda.
14. Preljubemu stricu: „Hvaležna nečakinja“.
15. Ljubemu dedu: „Vnuki“.
16. „Čitalnica ljubljanska“: Svojemu predsedniku in ustanovitelju.
17. Dem lieben, hochverehrten Onkel: „Familie“.
18. Predragemu stricu: „Nečak Josip Pleiweis“.
19. „Predragemu, nepozabljivemu očetu“.
20. Dem theueren Freunde: „Familie Radics“.
21. Velikemu domoljubu, voditelju naroda: „uradniki banke Slavije“.
22. „Hvaležni ljubljanski meščanje“: očetu slovenskega naroda.
22. Svojemu najboljšemu tajniku: „c. kr. kmetijska družba“.
24. Nepozabljivemu prijatelju, preljubemu kumu: „Dr. Poklukar z družino“.
25. Blagemu svaku in stricu: „rod-bina Souvanova“.
26. Svojemu prijatelju: „rodovina Winklerjeva“ (dežel. predsednika).
27. „Der Verein der Aerzte in Krain“: seinem Ehrenmitgliede.
28. „Pevski zbor ljubljanske čitalnice“: svojemu pokrovitelju.
29. Buditelju Slovencev: „Žavski trg“.
30. „Postojnska čitalnica“: svojemu častnemu članu.
31. „Črnomaljska čitalnica“: svojemu častnemu članu.
32. „Slovenski nižji gimnazijalci v Ljubljani“: očetu slovenskega naroda, pryoboritelju narodnih pravic.
33. Vúdcí Slovincú: „Čehové v Lubláni“.
34. „Čitalnica v Kranji“: svojemu prvemu udu.
35. „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“: svojemu vernemu varuhu.
36. „Mesto Kranj“: svojemu neumrlemu sinu.
37. Nenadomestljivemu prijatelju: „vitez Schneid“.
38. „Čitalnica ljubljanska“: svojemu ustanovitelju, čast-

nemu članu in predsedniku. 39. „Tržaški slovenski dijaci“: patri patriae. 40. Preljubljenemu očetu Slovencev: „breški okraj“. 41. Voditelju k domovinski poštenosti: „hvaležni Mozirčani“. 42. „Narodni trgovci ljubljanski“: dr. J. Bleiweisu. 43. Očetu naroda: „zagrebški Slovenci“. 44. „Slovensko literarno društvo na Dunaji“: slovenskemu pisatelju. 45. Prvobuditelju slovenske zavesti: „opravitelji trgovine Souvanove“. 46. „Obrtnijsko pomožno društvo“: častnemu članu. 47. „Dramatično društvo“: dramatičnemu pisatelju. 48. „Trgovinska in obrtna zbornica“. 49. „Narodni petošolci in šestošolci“: očetu slovenskega naroda. 50. „Idrijski narodnjaki“: ljubljenu očetu. 51. Slavnemu rodoljubu in pisatelju: „Tiskarna Blaznikovih naslednikov“. 52. Dr. J. Bleiweisu svomu članu: „jugoslavenska akademija znanosti i umetnosti“. 53. „Narodni trgovski pomočniki“. 54. Najiskrenejšemu domoljubu, vrlemu pisatelju: „ljubljska viša gimnazija“. 55. „Deželni uradniki“: prvaku, voditelju, očetu naroda. 56. Svojemu predsedniku: „Matica slovenska“. 57. „Glasbena Matica“: svojemu častnemu članu. 58. „Kranjsko veteransko društvo“: svojemu preljubemu častnemu udu. 59. „Mestni zastop ljubljanski“. 60. Očetu naroda: „ljubljski višji realci“. 61. Nesmrtnym zasluham dr. J. Bleiweisa: „klub česky v rade říše“. 62. Dem verdienstvollen Patriotem dr. Bleiweis: „Der reichsräthliche Club des rechten Centrums“. 63. „Ljutomerska čitalnica“: svojemu častnemu udu. 64. Očetu domovine: „Vrhniška čitalnica“. 65. Svojemu častnemu someščanu: „hvaležni Vrhničanje“. 66. „Kmetске občine“: očetu naroda, prijatelju blagorja domovine. 67. Oče! s tužnim narodom plače nad zgubo tvojo: „rodovina Grbičeva“. 68. „Črnomaljska čitalnica“: vzoru domoljubja. 69. Častnemu nepozabljivemu občanu: „Ribniški domoljubi“. 70. Nepozabljivemu stricu: „Rodbina Sajovic“. 71. „Čebelarsko društvo“: svojemu častnemu udu. 72. Vrlemu probuditelju naroda slovenskega: „Logatec“. 73. „Čitalnica v Celovci: Slovenskemu vodniku. 74. Značajnemu narodnjaku: „sevniški rodoljubi“. 75. Boritelju za narodno prosveto: „učiteljski pripravniki ljubljanski“. 76. „Domorodkinja z Notranjskega“: krasno blazino iz frišnih kamelij in vijolic, jako umetno izdelano. 77. „Umelečká beseda v Pragi“. 78. Slovenskemu očetu: „čitalnica bovška“. 79. Ehre seinen unvergesslichen Verdiensten: „Fürst Ernst Windischgrätz“. 80. „Kavarna Valvazor“. 81. Našemu očetu: „kamniške Slovenke“. 82. Častnemu občanu, očetu naroda: „Borovnica“. 83. „Glasbena Matica“: svojemu častnemu članu. 84. Slavnemu domoljubu: „prvo- in drugošolci“. 85. „Gorenji Logatec“: svojemu častnemu občanu. 86. „Ribiško društvo kranjsko“: svojemu prijatelju. 87. Svojemu očetu: „čitalnica v Pulji“. 88. Častnemu udu: „loška čitalnica“. 89. Častnemu meščanu: „mesto Lož“. 90. „Plakajoča Planina“: očetu in častnemu občanu. 91. Očetu in prvemu pospešitelju kmetijstva: „občina Studeno“. 92. „Čitalnica v Trstu“: svojemu častnemu članu. — Posebno krasne vence prinesli so bratje Hrvatje, namreč le-te: 93. Svomu počastnomu članu: „gospodarsko društvo hrvatsko-slavonsko“. 94. „Hrvatsko sveučilište“: Janezu

Bleiweisu. 95. Svomu začastnomu članu, dr. Janezu Bleiweisu vitezu Trsteniškemu: „hrvatski „Sokol“ v Zagrebu“. 96. Svomu počastnomu članu dr. Janezu Bleiweisu: „Hrvatska Matica“. 97. Prvaku slovenskega naroda, svomu začastnomu članu: „hrvatsko pjevačko društvo „Kolo“ v Zagrebu. 98. Nepozabljivemu očetu slovenskega naroda: „Valentin Krisper“. 99. „Klub narodnih deželnih poslancev“: svojemu načelniku. 100. Nepozabljivemu stricu: „rodbina Kušarjeva“. 101. Predragemu stricu: „rodbina Zupanc“. 102. Ljubemu bratu: „Valentin Bleiweis“. 103. Nepozabljivemu voditelju: „Celjski Slovenci“. 104. Uzkrisitelju slovenskog naroda: „domorodkinje Sisačke“. 105. Svojemu častnemu udu: „Ptujška čitalnica“. 106. Očetu Slovencev: „Ilirska Bistrica“. 107. Narodnemu očetu: „podružnica goriške čitalnice“. 108. Toguje o smrti očetovi: „goriški Slavec“. 109. Neomahljivemu značaju: „Triglav v Gradci“. 110. Očetu naroda, prijatelju blagra domovine: „kmetске občine“. 111. „Slov. goriški učit. kandidatje“ (in posebni venec), „Slov. goriške učit. kandidatkinje“. 112. Očetu slovenskega naroda: „čitalnica v Kobaridu“. 113. „Občina Ajdovščina“: svojemu častnemu članu. 114. Svojemu častnemu udu: „Slovensko politično društvo „Edinost“ v Trstu“. 115. Svojemu očetu: „Krški rodoljubi“. 116. Blagemu očetu naroda: „hvaležni štovatelj Fr. Povše“. 117. Buditelju naroda: „štajarski slovenski deželni poslanci“. 118. Vzoru rodoljubja: „Goriški rodoljubi“. 119. „Hrvatsko pjevačko društvo „Danica“ v Sisku“: svomu začastnomu članu. 120. Voditelju naroda: „Šentpeterčanje na Notranjskem“. 121. Častnemu občanu: „Goriška čitalnica“. 122. Očetovskemu prijatelju: „Andrej Marušič“. 123. Prečastitljivemu prijatelju: „rodbina Dominkuševe“. 124. Častnemu občanu: „Litijska občina“. 125. Slovenskemu voditelju: „Goriška Sloga“. 126. Očetu slovenskega novinarstva: „Goriška Soča“. 127. „Vino- in sadjerejska šola na Slapu“: svojemu ustanovitelju. 128. Nenadomestljivemu voditelju slovenskega naroda: „Bežek in Vrbič“. 129. Vodji Slovencev: „Belokranjci“. 130. Očetu Slovencev: „čitalnica Mariborska“. 131. „Kranjski deželni odbor“.

Razen tu naštetih je bilo še veliko družih s trakovi brez napisov in tudi brez trakov, marsikdo je nesel in položil svojega tiho na gomilo. Vseh skup je bilo gotovo čez 200.

Dr. Zupanec, predsednik notarski komori, položil je prvi venec na oder mrtvaški umrlému svojemu prijatelju.

Poleg teh so skazovali svoje sočutje in svojo žalost ljudje tudi s telegrami, kateri naj bodejo tu navedeni za spomin.

Iz D j a k o v a r a: Primate moju najtopliju sočut. Gubitak je to neizmírni za vas, naš narod, komu je jedina utjeha, da će pokojnik u slavnoj uspomeni uvijek živjeti ter i po smrti svojoj spasonosno djelovati.

Strossmayer, biskup.

Z D u n a j a: Klub desnega središča izreka vam (telegram le-ta došel je gospé soprogi umrlega) presrčno sočutje nad izgubo, katera je zadela vas in domovino.

Grof Hohenwart.

Z D u n a j a: Zastopniki naroda českega izražajo vroče sočutje nad smrtjo moža, bistrega duha,

trdne volje in blagega srca, ki ni bil oče samo Vam, nego tudi Slovincem. Rieger.

Z Dunaja: Vest očetove smrti nas je hudo pretresla, da-si smo se je vsak čas bali! Ne samo Vi, ampak celi narod slovenski obžaluje izgubo predragega očeta. Sprejmite s svojo blago materjo zagotovilo našega prisrčnega sočutja.

Klun, Vošnjak, Obreza, Pfeifer.

Iz Zagreba: Izražam Vam sočutje v svojem imenu in v imenu akademije nad veliko izgubo.

Rački.

Iz Gorice: Pretresen po grozni nesreči, sem komaj pri zavesti; Z Vami, ki žalujete po najboljšem soprogu, žaluje cel narod, ki je izgubil očetovskega svojega vodnika! Žalujejo pa tudi vsi avstrijski patrijotje, ker umrl je dober Avstrijec in eden najzvestejših podložnikov naše najvišje vladarske rodbine.

Josip vitez Schneid.

Iz Gorice: Iz potrtega srca najživejše sočutje! Grozno poročilo je vse naše rodoljube hudo presunilo.

Marušič.

Iz Celovca: Narodnjaki izrekajo svoje sočutje zaradi izgube milega očeta.

Sočebranski.

Iz Metlike: Tvoji verni bratje, okraja metliškega prebivalci, bridko žalujemo s Teboj in milimo Tvojim zaradi iznenadne izgube našega nepozabljivega očeta. Slava mu večna in pokoj duši!

Navratil.

Z Dunaja: V imenu „Slovenije“ Vam izrekam sočutje nad veliko izgubo, ki ni zadela le Vas, ampak celi narod.

Babnik, predsednik.

Iz Kostanjevice: Tužnega srca izjavi sočutje bralno društvo v Kostanjevici o prerani smrti gospoda očeta.

Prvosednik: dr. Gestrin.

Iz Mozirja: Občina, trg in okolica mozirska čuti bridko žalost, ker je preminol najslavnejši pospešitelj občinskega blagostanja in prosvete, oče dr. Bleiweis. Slovenci, po njem žalujoči, bodo njegova dobra dela vedno visoko cenili. Naj jim pri naša nauk in vzvišen izgled tisoč in tisočero sadú!

Župan: Lipold.

Iz Mozirja: Zbrani izražajo svojo najglobokejšo žalost o zgubi slavnega, predragega očeta in nenadomestljivega voditelja Slovencev.

Čitalnica mozirska.

Iz Pešte: V največi bolesti izražam svoje sočutje.

Turner.

Iz Trsta: Moje najglobokejše sočutje nad silno izgubo.

Kastelic, stotnik.

Iz Zagreba: Nad neizmerno izgubo z gospo majko in vami vred bridko žaluje vaš prijatelj

Franjo Bradaška.

Iz Gradca: Tužnega srca izražam globoko sočutje

Društvo „Triglav“.

Iz Zagreba: Pridružujuč se tugujučemu slovenskomu narodu izražamo iskrenu sočut na nenaknadivim gubitku.

Činovnici banke „Slavije“.

Iz Metlike: Kakor ves slovenski narod obžaluje izgubo svojega preljubega očeta z bridkim srcem i

Narodna čitalnica metliška.

Iz Brežic: Sprejmite najiskrenejše sočutje na gomili neumrlega očeta Slovencev.

Tanšek.

„Narodu“ došel je ta-le telegram:

Iz Prage: Globoko presunen nad smrtjo dr. Bleiweisa, vodnika Slovencev, izražam svoje globoko sočutje

Spolek českých židovských akademiků v Prazi.

Tukajšnja čitalnica prejela je telegram:

Iz Sarajeva: Tužna majka, mila domovina, izgubila si najslavnejšega sina. Njemu večna čast in slava!

Slovenski tiskarji.

Iz Gornjega grada: Prežalostna vest o smrti slavnega našega očeta dr. Janeza Bleiweisa nas je bridko iznenadila. Britkost, katero čuti njegova veleštovana rodbina, seza nam jednako v srce. Iskrena hvala slovenskega naroda in večna slava blagemu možu!

Župan: Fran Prisljan.

Iz Ormoža: Ormožka „Sloga“ izreka svojo globoko žalost o bridki izgubi vzornega jej narodnega boritelja.

Iz Solčave: Sprejmite našo srčno sočutje o izgubi slavnega očeta in voditelja Slovencev. Hvaležen mu bode narod na veke.

Županstvo v Solčavi.

Iz Maribora: Britko obžalujejo neizmerno izgubo, katera je zadela mili narod slovenski,

Mariborski gimnazijci.

Iz Višnje gore: Blagovolite sprejeti prežalostno sočutje o nenadomestljivi izgubi boritelja naroda slovenskega.

Žalujoči narodnjaki.

Iz Bovca: V izraz globokega sočutja

čitalnica bovška.

Iz Ajdovščine: Najtoplejše sočutje o izgubi Vašega blagega soproga in očeta naroda izražam društvo „Edinost“ v Ajdovščini.

Iz Gorice: Bil si boritelj, voditelj, oče slovenskemu rodu: po Tvojem izgledu se vsak zvesto nas bode ravnal.

Narodni sedmošolci goriški.

Iz Gorice: Prejmi nezvenljivi venec v raji; tukaj bode večni tvoj spomin!

Narodni goriški osmošolci.

Iz Gornjega grada: Odbor okrajnega zastopa Gornji grad izražam vsled prežalostne vesti, da je slavni naš voditelj, oče Slovencev, akoravno v visoki starosti, vendar prerano v Bogu zaspal, v imenu celega okraja svoje najgorkejše sočutje in veleštovanje celi njegovi slavni rodovini. Njegovo, do smrti neprestano jako težavno in uže obilno blagoslovljeno delovanje izvira očeh iz redke zmožnosti in čistega vzvišenega značaja vzbujajo k složenemu in pogumnemu delovanju za narod vso slovensko razumništvo.

Okraja načelnik: Jakob Spende.

Čitalnica, Matica, Blaznikova in narodna tiskarna in več družih hiš, posebno po glavnem trgu, je razobesilo črne zastave, po ljubljanski okolici so zapeli zvonovi (v Šentvidu je zvonilo vsak dan po trikrat), in v četrtek, dan pogreba, se je napolnila Ljubljana z unanjimi ljudmi vseh stanov in raznih krajev: Kranjskega, Štajarskega,

Goriškega, Primorja, Hrvaškega itd.; skoro z vsakega večega kraja so prišle deputacije z zastavami in venci, posebno krasne so prinesli Hrvatje. Število unanjev je šlo v tisoče.

Ob štirih popoldne zapojó po vsi Ljubljani zvonovi, sprevod se prične v tem-le redu, po gosp. Doberletu sestavljenem:

Meščan s črno zastavo, za njim 22 Doberletovih služnikov vence in sveče nesočih. Trije župani ljubljanske okolice, srednji s križem. Mrtvaška godba, za njo sirotninski dečki in deklice z usmiljenimi sestrami Vincencijevega reda. Gimnazijalci, realci in učiteljski pripravniki z venci v menda polnem številu. „Sokol“ s svojim vencem in zastavo v lepem številu. Katoliško društvo z zastavo, predsednikom dr. Jarcem in odborom, veliko udov in okoli 100 duhovnikov iz vseh slovenskih pokrajin, med njimi mnogo starih, tako č. g. dekan Žuža iz Laškega trga. Pomočno obrtno društvo ljubljansko. Zastop „narodne tiskarne“ in „Ljubljanskega Zvona“, narodnjaki z Brežic, vse z vencem. Katoliško društvo rokodelcev z zastavo in vencem, na čelu mu predsednik g. Gnjezda. Deputacije s Kamne gorice, Bleda in Gorij, uradniki „Slavije“ z vencem. Župani ljubljanske okolice, učenci podkavske šole ljubljanske z učenikom g. Šlegelnom, — vsi z vencem. Zastopi čitalnic iz Šiške, Postojne, Idrije (s predsednikom gosp. Trevnom), Šentvida nad Ljubljano, Bizovika, — vse z zastavami in venci, posebno ljubljanskih okoličanov veliko. Zastop mesta kamniškega z županom g. dr. Samcem, kamniška čitalnica z zastavo, ravno tako mesto Kranjsko z županom gosp. Šavnikom in čitalnica, mestni zastop iz Škofje Loke, deputacija iz Vrhnike z venci, s Šentpetra na Notranjskem z gosp. župnikom Šarabonom, vipavska čitalnica z zastavo, bralno društvo z Borovnice s svojo zastavo, na čelu lepemu številu Borovničanov gosp. Borštnik. Pooblaščenici vseučilišnih društev, literarno društvo in „Slovenija“ na Dunaji, „Triglav“ v Gradci z venci. Ljubljanska požarna straža, veterani z zastavo in v paradni obleki, podčastniki kranjskega Kuhovega polka. Deputacija kranjskih mestnih občin z vencem, političnega društva „Edinost“ in delavskega podpornega društva s Trsta, med njo č. g. dekan Jan iz Doline, oboji s prekrasnim vencem. Deputacija z Gorice, in to predsednik čitalnice gosp. Jeglič, profesor č. gosp. Marušič in gosp. Klemenčič, ki so nosili vence „Sloge“, pevskega društva „Slavec“ in „Soče“, za njimi več družih Goričanov. Zastop občine Griže na Štajarskem, deputacija slovenskih štajarskih poslancev, zastopana po dr. Dominkušu in dr. Radeju, mariborska čitalnica z vencem in svojim predsednikom dr. Ulrichom in prof. Pajkom, zastopnik mariborske duhošvčine kanonik g. Herg. Deputacije s Hrvaškega: pevskega društva „Danica“ v Sisku s podpredsednikom g. Kerhinom, udje „Sokola“ z vencem mesta Siska in siških gospâ — vsi v društveni obleki; zastopniki jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, gospod kanonik dr. Rački, prof. Lapašič in Kostrenčič, zastopniki „Matice hrvatske“ in „Sokola“ zagrebškega, pevskega društva „Kolo“, hrvatsko-slavonskega gospodarskega društva (zastopnik tajnik Fr. Kuralt); vsi

so bili prinesli seboj prekrasne vence s svilnatimi trakovi in bogatimi srebrnimi in zlatimi franžami. Deputacija z Novega mesta, Logatca, Ljutomera, Vidma itd., tako da skoro ni bilo mogoče vseh šteti. Ljubljanske gospé in gospodične v črni obleki z vencem. Ljubljanski bogoslovci za svojim lepim vencem, očetje Lazaristi, frančiškani (tudi kamniški guardian). Ljubljanski meščan g. Bergant, nesoč srebrni, o sedemdesetletnici ranjcemu darovani venec slovenskih gospâ in njegove tri rede: ruskega Vladimirovega, Franc-Jozefovega in železne krone.

Zdaj je šlo 24 bogoslovcev v cerkveni obleki, štirje duhovni v črnem levitarskem ornatu in gosp. kanonik in mestni župnik Urbas v črnem pluvijalu. Rakev ranjcega, z venci obložena, nosili so jo župani okolice ljubljanske; ob stranéh župani kmetijskih občin, odlični meščani ljubljanski in Alojznice dijaki z voščenimi svečami. Za rakvijo ranjcega rodovina: Sin dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški vodéč svojo mater, sinaha in vnuki, potem bližnji sorodniki. Milostljivi knezoškof dr. Pogačar s svojima dvema kaplanoma. Deželni predsednik gosp. Winkler in feldmaršallajtnant Stubenrauch, več viših uradnikov in častnikov. Prečastiti gg. kanoniki ljubljanski, na čelu jim gosp. prošt J. Zupan. Venca pevskega zbora čitalničnega in čitalnice, čitalnična zastava, za njo pevci in društveniki čitalnice. Odbor „Matice slovenske“, „Glasbene Matice“, oba z vencem. Uradniki deželne vlade, deželne sodnije, finančnega vodstva, profesorji in učitelji. Tiskarjev društvo v obilnem številu. Kmetijske družbe odbor s svojim načelnikom baronom Wurzbachom in kranjsko zdravniško društvo z vsemi udi, oba z vencem. Venec državnih poslancev, njihov zastopnik dr. Poklukar. Venec deželnega odbora, odbor z deželnim glavarjem grofom Thurnom in odborniki Dežman, dr. Schrey in Grasselli; vsi deželnega odbora uradniki. Mestno starešinstvo z županom gosp. Lašanom in vsi magistratni uradniki. Kupčijska zbornica s svojim predsednikom gosp. Kušarjem in vencem. Ljubljanski trgovci s krasnim vencem. Domači in tuji posli z gorečimi svečami in na koncu družih pogrebcev na tisuče. Dolg je bil ta sprevod, da ga Ljubljana tacega ne pomni.

Po ulicah so bile plinove svetilnice prižgane, vse prodajalnice zaprte in ljudstva toliko, da se sme reči, da je bilo vse mesto na nogah. Pri vsi gnječi je bil najlepši mir, vse je kazalo le žalostne obraze.

Pred hišo mrličevo so čitalnični pevci zapeli prav ginljivo „Kaj jokate?“, potem pa so peli gospodje bogoslovci mrtvaške. Sprevod je šel po mestnem in Starem trgu, čez šentjakovski most po bregu, čez Turjaški trg, po gosposki ulici, preko zvezde in memo čitalnice po dunajski cesti. Kislo vreme se je bilo razvedrilo, a bila je uže noč, ko je skoro čez dve uri ob $\frac{3}{4}$ na šest dospela rakev v popolno razsvitljeno cerkev sv. Krištofa. Tu se je truplo ranjcega blagoslovilo, opravile se molitve, potem se je neslo na pokopališče, kamor so šle vse zastave (njih 15) uže naprej in se razpostavile okolo groba, ki je tik Baumgartnerjeve kapele na levi strani starega pokopališča. Tu je bil položen

dr. Janez Bleiweis tako, da mu je obraz obrnen v milo mu gorenjsko stran. Želel si je sam počivati v hladni zemlji, ne med kamnom. Tukaj se bo napravil mu tudi spominek.

Ko je čast. gosp. mestni župnik Urbas s cerkvenimi molitvami izročil truplo zemlji, so zapeli pevci milo „Roža in trnje“, marsikatetemu, da, večini pa so se vlile solze. Potem je pred odprtim grobom govoril deželni poslanec gosp. Luka Svetec tako-le:

Častita gospoda! Dragi bratje in sestre!

Utrnila se je zopet zvezda na obnebi naše mile domovine. Utrnila in ugasnila za vselej je nenavadna, svitla zvezda, ki je tako lepo, tako dobrotno svetila slovenskemu narodu skoraj celega pol stoletja.

V črno se zavija vsa slovenska zemlja. Dr. Janeza Bleiweisa-Trsteniškega, katerega je narod naš tako visoko spoštoval, tako srčno ljubil, katerega smo s tolikim zaupanjem in s tolikim ponosom klicali svojega očeta — njega ni več. Ta tužni glas odmeva od vseh strani slovenske zemlje: „Ni ga več“. In s Slovenci sočutno žalujejo drugi slovanski rodovi.

Nezapopadljivi so sklepi modrosti Božje. Mi se jim moramo vdati brez prašanja. Naše solze tekó, ali mrliča ne skličejo več iz groba.

Žalostni in potrti smo se tukaj zbrali, da izkažemo zadnjo čast možu, kakoršen je le redka prikazen v življenji narodov; možu, ki je gledé našega narodnega življenja in napredka nam stvaritelj nove dobe.

Tvoja delavnost, dragi Janez, bila je vsestranska. Kako si ti budil naso literaturo; kako skrbno zbiral nje proizvode v „Novicah“, v Matičnih in drugih spisih! Kako marljivo si skrbel ob enem za povzdigo narodnega gozpodarstva in naš kmetovalec in obrtnik ni imel boljšega učitelja, boljšega svetnika, boljšega podpornika, kakor tebe!

In v srditem boji, ki ga bijemo za politiške in narodne pravice, ali nisi ti bil najprevidnejši, najzanesljivejši vojvoda naš in ob enem sam najpogumnejši vojak?

Vsi stanovi smo čutili dobroto tvojega dela in tvojega truda; izrekamo ti zato tukaj svojo najto-plejšo zahvalo.

Zapustil si nam pa tudi najlepši zgled, kako je treba zbirati in družiti vse moči k skupnemu delu; kako je treba delati neprestano, z železno stanovitnostjo, ako se hoče doseči visoko nam — narodno blagostanje. Mi ti obetamo vedno tvoj zgled posnemati.

Kedar bi hotela hidra razprtije dvigati med nami svojo glavo, naj tvoj zgled potolaži nasprotne strasti. Kedar bi prišle nezgode na naš narod in bi hoteli neuspehi majati naše zaupanje, tvoj zgled nas ohrabri in potrdi.

Da, da ravnati se hočemo po tvojem zgledu, to ti obetamo, to na tvoji gomili prisegamo.

In kakor seme, ki si ga ti sejal po vsem polji naše slovenske zemlje, uže klije in cveté in sad donaša in ga donašal bo še našim poznim unukom, tako nam več en ostane tvoj spomin. V svojih delih nam ostaneš nepozabljiv, nesmrten.

„Blagor mrtvim, piše evangelist, ki v Gospodu umrjejo, ker njih dela gredó za njimi.“ Blagor tebi, dragi Janez, ker te spremljajo mnogoštevilna dobra dela, storjena za narod in dom, za državo in človeštvo, pred večnega sodnika.

Obračal si dobro svoj talent, kakor evangelijski hlapec, kateremu je Gospod rekel: „Blagor tebi, vrli hlapec, ker si bil zvest v malem, jaz te zdaj nad veliko postavim“. Tako si slavno dokončal svojega življenja pot; zdaj počivaj od dela in truda. Mirno počivaj pod to gomilo, ki bo sveta nam in našim unukom, dokler se bo razlegala slovenska beseda po teh prijaznih ravninah. Tvoj duh pa naj veje nad nami, kakor angelj božji; naj nas navdaja z gorečnostjo in pogumom za narod in delo, za slogo in edinost, da se bomo tudi za naprej trdno držali tvojega starega gesla: „Vse za vero, za dom in za cesarja“ in da bomo srečno nadaljevali delo, katero si ti pričel.

In zdaj, dragi ranjki, z Bogom, z Bogom za vselej!

Še je zapel pevski zbor pod vodstvom gosp. Valente zadnjo ranjcemu, premilo pesem „Oče naš“, potem smo šli s pokopališča vsi — pustivši na njem najboljšega in nenadomestljivega Janeza Bleiweisa — samega!

In zdaj počiva to ognjevito srce, ki je bilo tako vdano narodu in njega blagru, v hladni zemlji, počiva po dolgem, neutrudljivem in težavnem delovanji, duh pa plava nad nami nad zvezdami ter uživa zaslužen plačo. Zapuščeni ubogi rod Slovencev pa plaka za njim in milo zdihuje po novem očetu, ki bi stopil na rajncega mesto, a tacega, kakor je bil ta, — ne bode ga več!

Mili Bog obudi nam vsaj katerega nekoliko enacega!

H koncu kličemo nenadomestljivemu gotovo vsakemu iz srca:

Večni spomin slovenskemu velikanu **Janezu Bleiweisu!**

